

Az átalakulás, egyesülés, szétválás néhány könyvvizsgálati kérdése

Az idei évben készült el a MKVK megbízásából az átalakulás, egyesülés, szétválás könyvvizsgálatának módszertani útmutatója, mely megtekinthető a Kamara honlapján. E módszertani útmutató alapján szeretnék néhány olyan kérdést áttekinteni, amely a gyakorlati alkalmazás során egyrészt problémát okozhat, másrészt kiemelt jelentőséggel bír.

Szabályozási kérdések:

- Az átalakulás, egyesülés, szétválás folyamata
- Egy, vagy két tulajdonosi döntés
- A vagyonszerződés-tervezet fordulónapjának és a második tulajdonosi döntés időpontjának egymáshoz való viszonya
- Az átalakulás, egyesülés, szétválás napja
 - A hatályosulás napjának megválasztása
 - A könyvek megnyitásának időpontja, különös tekintettel a változatlan formában továbbműködő jogutód társaságokra vonatkozó előírásokra
- Vagyonszerződés-tervezetek és végleges vagyonszerződések készítésének célja
- Speciális számviteli keretelvek (Szt. 136-144. §)
- A jogelőd vagyonszerződésének alapjául szolgáló mérleg könyvvizsgálatának szabályai

Könyvvizsgálati kérdések:

- Jelentés készítésre vonatkozó könyvvizsgálati standardok
 - A 700-as témaszámmal kezdődő standardok mellett a 800. Speciális szempontok – Speciális célú keretelvekkel összhangban készített pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai, valamint a 805. Speciális szempontok – Egyedi pénzügyi kimutatásoknak és egy pénzügyi kimutatás konkrét elemeinek, számláinak vagy tételeinek könyvvizsgálatai témaszámú standardokat kell figyelembe venni.
- Mi a teendő, ha a jogelőd vagyonszerződésének alapjául szolgáló mérleget könyvvizsgáló
 - Felülvizsgálta
 - Az általa elvégzett munka megfelelőségéről történő meggyőződés, a munkapírok áttekintésével, interjú készítésével. Az 510. Első könyvvizsgálati megbízások – Nyitóegyenlegek könyvvizsgálati standard értelemszerű adaptálásával. Szükség esetén kiegészítő eljárások végrehajtása.
 - Nem vizsgálta felül
 - Az alapul szolgáló mérleg könyvvizsgálatának elvégzése, a vagyonszerződések alapadatainak megbízhatósága biztosítása érdekében. Erről azonban könyvvizsgálói jelentés nem bocsátható ki.
- A megbízási szerződés speciális elemei
 - Kivel szerződünk?
 - Speciális keretelvek
 - Felelősségi kérdések
 - Korlátlan kommunikációs lehetőség az alapul szolgáló mérleget felülvizsgáló könyvvizsgálóval
- A vállalkozás folytatás elvének érvényesülése: jogutódnál vizsgálandó
 - Vagyonszerződés-tervezet esetében az átalakulás várható napjáig
 - Végleges vagyonszerződés esetében a szokásos időszakra (12 hónap)

- **Lényegesség speciális értelmezése**
A saját tőke végösszegét és szerkezetét érintő hiba minden esetben lényeges és javítandó hiba, annak összegétől függetlenül. Az egyéb hibák minősítése lényegesség szempontjából.
Hogyan kezeljük az alapul szolgáló mérlegben szereplő lényegesnek nem minősített, nem javított hibás állításokat? Alapvetően attól függ, hogy érinti-e saját tőkét.
- **Teljességi nyilatkozat**
 - Vagyonmérleg-tervezetek esetében a jogelőd vezetésétől lehet csak kérni.
 - Végleges vagyonmérlegek esetében attól, aki a vagyonmérlegeket aláírja.
 - Speciális elemek a teljességi nyilatkozatban
A vezetés elismeri, hogy egyes, az átalakulási/egyesülési/szétválási vagyonmérlegekbe kerülő állítások, jogszabályi előírások betartása a vezetés felelőssége. Az ezekből eredő vagyonmérleg korrekciók végrehajtása a vezetés feladata. Különösen ide tartoznak: ...
- **Könyvvizsgálói jelentés**
 - Egy vagy több jelentés (mindkét változat elfogadható)
 - Szerkezete:
 - Cím
 - Címzett
 - Vélemény
Megfelelésről kell nyilatkozni. A vonatkozó keretelvekre kell hivatkozni.
A vagyonmérleg azonosításához használt mutatószámok: mérlegfőösszeg, saját tőke és/vagy jegyzett tőke. Egyesülés, szétválás esetében itt célszerű beazonosítani a jogelőd és jogutód társaság(ok)at.
Minősített vélemény hatása az átalakulásra, egyesülésre, szétválásra.
 - Vélemény alapja
 - Egyéb kérdések
A könyvvizsgálói jelentés felhasználásának korlátozása.
 - Egyéb információk: Az átalakulási/egyesülési/szétválási terv
Megfogalmazása hasonló, mint az éves beszámolókhöz kapcsolódó üzleti jelentés esetében.
A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a vagyonmérleg-tervezetekért/végleges vagyonmérlegekért
A könyvvizsgáló vagyonmérleg-tervezetek/végleges vagyonmérlegek könyvvizsgálatáért való felelőssége
 - Dátum
 - Könyvvizsgáló aláírása és adatai
 - Szükséges-e figyelemfelhívást tenni
Abban az esetben, ha a végleges vagyonmérlegben az Szt. szerint számított jegyzett tőke lehetséges maximális értéke alatta marad a vagyonmérleg tervzet alapján a cégbíróságon bejegyzett tőkének.
 - Sajátos jelentés tételi kötelezettség részvénytársaságok egyesülése, szétválása esetében